Сăмах – район администрацийĕн ĕçченне

Инкекрен хамăрăнах сыхланасчĕ

(Вĕçĕ. Пуçл. 1-стр.).

– Çĕнĕ çул уявĕсем вăхăтĕнче пиротехника изделийĕсемпе усă курнă чух инкек пулнă тĕслĕхсем те тĕл пулаççĕ. Ку енĕпе районта мĕнле мерăсем йышăнаççĕ?

– Ку енĕпе те район администрацийĕн пуçлăхĕ Ю.А. Иванов иртнĕ çулхи декабрĕн 8-мĕшĕнче 522-мĕш номерлĕ ятарлă йышăну кăларнăччĕ. Паян та вăйрах вăл. Асăннă постановленипе килĕшуллĕн юридически тата физически лицосене пиротехника изделийĕсене суту-илӳ киоскĕсемпе павильонсенче, пасарсенче Роспотребнадзорăн Çĕнĕ Шупашкарти территори управленийĕн территоринчи уйрăмĕ (районти шалти ĕçсен пайĕпе тата Госпожнадзор уйрăмĕпе килĕштерсе) панă санитарипе эпидемиологи заключенийĕ пулсан кăна 14 çула çитнĕ тата аслăрах граждансене сутма ирĕк панă. Палăртмалла, пиротехника изделийĕсене вĕсене заводра туса кăларнине çирĕплетекен пахалăх сертификачĕ пулсан çеç сутмалла. Асăннă йышăнăва мĕнле пурнăçланине тĕрĕслекен органсем куçран вĕçертмеççĕ. Суту-илӳ предприятийĕсемпе пасарсенче пиротехника продукцийĕпе сутă тунине тĕрĕслесех тăрĕç.

Кунсăр пуçне çак кунсенче тухнă çӳлерех асăннă постановленипе районти шалти ĕçсен пайне пиротехника, электротехника изделийĕсене упракан тата сутакан предприятисене тăтăш тĕрĕслеме сĕннĕ. Пиротехника продукцийĕпе электрогирляндăсене сертификатсемсĕр ан сутчăр, вĕсемпе усă курма юраман вырăнсенче усă ан курччăр тесе мĕн пур мерăсене йышăнмалла.

– Николай Панфилович, çĕнĕ çул ачасен хĕллехи каникулĕпе те пĕр килет. Пăр çинче ярăнасах килет вĕсен. Çитĕннисенчен хĕлле пулă тытма кăмăллакансем те çук мар. Мĕн асра тытмалла вĕсен инкеке лекес мар тесен?

– Чи малтанах çакна каласа хăварас килет. Хĕл ларнăранпа республикăра пăр çинче инкексем пулчĕç ĕнтĕ. Çавăнпа та çакна асра тытасчĕ. Пăр çине кĕриччен вăл çирĕп пулни пирки пĕлмелле. Вăл симĕсрех тĕслĕ пулсан, 7 сантиметртан çӳхе мар пулсан, кун пек пăр çинче хăрушă мар. Енчен те пăр çирĕп мар вырăнсенче асăрхарăр пулсан, калăпăр, пăр çурăлнă е çиелте шыв кӳлленсе тăрать, каялла çыран хĕррине таврăнăр.

Пăр урлă каçнă чухне пĕри теприн хыçĕнчен 5-6 метр инçĕшĕнче пымалла. Кирек хăш вăхăтра та пĕр-пĕрне пулăшма хатĕр пулмалла.

Пулла каякансене вара çакăн пирки асăрхаттарас килет. Пĕр пĕчĕк лаптăкра темиçе шăтăк шăтарма, пăр çинче сикме тата чупма, ушкăнпа пуçтарăнма юрамасть.

Тата çакна манса каймалла мар. Япăх çанталăкра – тĕтреллĕ чух, юр, çумăр çунă чух, çакан пекех çĕрле пăр çине ан кĕрĕр.

– Пăр çурăлса кайсан (ун пекки ан пултăрччĕ никама та), мĕнле çăлăнмалла инкекрен?

– Пăр çурăлса шыва анса кайсан, хăвăрт алăсене айккинелле сарса, алăсемпе пăр çинче тытăнса тăма тăрăшмалла. Алăсене малалла тăсса, е çурăм çине çаврăнса тата алăсене хысалалла ярăр. Инкекрен хăвăрах çăлăнас тесен, вырăса шума тăрăшмалла.

Енчен те çын пăр айне анса кайнине куртăр пулсан, пăр каталнă çĕре сывăха ан пырăр. Хырăм çине выртса шуса пырăр ун патне, унсăрăн инкек тӳсекене пулăшма мар, çăлма пыракан хăй те шыва анса кайма пултарать. Инкеке лекнĕ çынна вăл анса кайнă вырăнтан 3-5 метртан вĕрен е шалçа тăсса парăр. Шыври çын ăна ярса тытсанах пăр çирĕп тĕле шуса сĕтĕрмелле.

Манса ан кайăр, инкеке лекнĕ çынна пулăшнă чух хăвăра лăпкă тытмалла, асăрханулă пулмалла.

Инкек пирки тӳрех "Вĕри лини" телефонĕ çине 28-77-27 номерпе шăнкăравлăр е Çăлакан службăн пĕрлехи номерĕпе – 01 номерпе шăнкăравласа пĕлтерĕр. Районти дежурнăйпа диспетчер службине инкек çинчен 2-13-59 телефонпа пĕлтермелле.

Юлашкинчен пурне те çитсе килекен уяв кунĕсене те, пурнăçри кашни куна та инкексĕр иртерме ырлăх-сывлăх сунатăп.

– Тавах, Николай Панфилович, калаçушăн.

Л.ПАВЛОВА калаçнă.

Тĕслĕх библиотекăра

Кану вырăнĕ кăна мар

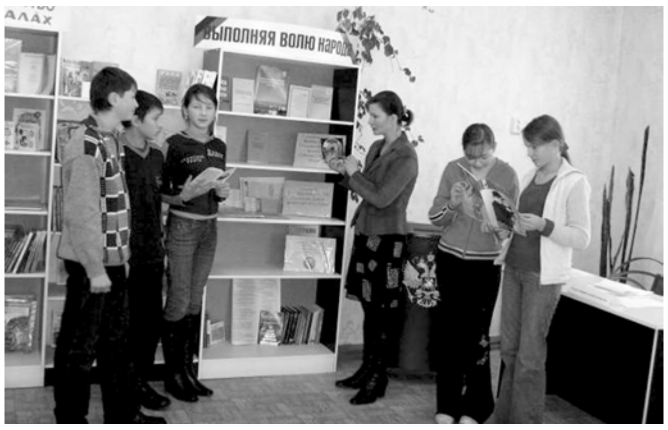

Библиотекăпа усă куракансене информаципе тивĕçтересси библиотекăсен ĕçĕ-хĕлĕнче тĕп вырăн йышăнни каламасăрах паллă. Обществăлла хутшăнусен ĕçĕн системинче библиотекăсем культурăпа тата çынсен канăвне йĕркелекен учрежденисем вырăнĕнче кăна шутланмаççĕ. Халăха право, социаллă пурнăç тата вĕренӳ енĕпе пулăшакан центр та пулса тăраççĕ вĕсем. Çакна шута илсе пирĕн библиотека нумай тĕрлĕ енлĕ мероприятисем ирттерет. Вĕçленекен çулталăкăн юлашки уйăхĕсенче эпир вулакансене ытларах право енчен пĕлӳ парассипе ĕçлерĕмĕр. Чи пĕлтерĕшлĕ мероприяти ачасемпе "Суйлав" ирттерни пулчĕ. Атапай шкулĕнче 6-9 классенче вĕренекен ачасем "Чекексен çĕршывĕн" президентне суйларĕç. Çак вăхăтра библиотекăра чăн-чăн суйлав кунĕ иртрĕ. Кандидатсемпе тĕл пулу пулчĕ. Кашни кандидат хăйĕн программипе тухса каларĕ. Библиотекарь ачасене бюллетеньсем валеçсе панă те суйлав мĕнле йĕркепе иртмеллине ăнлантарчĕ.

Çак тан мар кĕрешӳре 8-мĕш класра вĕренекен Андрей Быков çĕнтерӳçĕ пулчĕ. Вăйă вĕçленес умĕн Атапай шкулĕнче истори предметне вĕрентекен Алевтина Семеновна Герасимова суйлав пирĕн пурнăçра мĕнле вырăн йышăнни çинчен каласа ăнлантарчĕ. Мероприятие пĕтĕмлетнĕ май библиотекарь ачасене кĕнеке выставкипе паллаштарчĕ.

Çак кунсенче эпир Раççей Конституцийĕн кунне уявларăмăр. Çак уява халалласа пирĕн библиотекăра "Конституци – тĕп саккун" ятлă кĕнеке выставки ĕçлерĕ. Атапай шкулĕнче вĕренекен пур класри ачасем те çак выставкăпа паллашрĕç.

Л. МАКСИМОВА,
Атапай тĕслĕх библиотекин ертӳçи.

Вулакан пултарулăхĕ

Калайкасси вăтам шкулĕнче ĕçленĕ Аркадий Клементьевич Николаев учителе халалласа.

Юлташăн вил тăпри умĕнче
Эп тăратăп пуçа çĕклемесĕр.
Ĕмĕре сӳннĕ йăваш куçĕнче
Эп пайлатăп кун-çул, виçеймесĕр:
Ача чух эс чупаттăн аннӳ çумĕнче.
Сарлакаччĕ каçалăкĕ, ай-уй!..
Пуçтараттăн пучах шав колхоз хирĕнче
Çар(а) уран (вĕççĕр хăмăллă уй...)...
Хытанка аллипе питӳнтен ачашлать
Сан юратнă учитель, шăпланчĕ...
Тумланан куççульне аллипе тек шăлать,
– Сайралантăр эсир, тур çырлахчĕ...
Салтак пултăн часах, алăк шкул хупсанах.
Эс унта çынлăха çухатмарăн.
Вутланса хĕре саврăн пĕрре курсанах,
Ĕнтĕ эсĕ студент – ал усмарăн.
Хура тум айĕнче ĕçĕклет мăшăру,
Ачусем те çумрах, тăван-пĕлĕш.
Ăсталатчĕ темтепĕр сан ылтăн аллу –
Ырă ят сан! ял халăхĕ, килĕш.
Мĕн хăвартăм хыçран тесе тен каласшăн
Пултăн эсĕ куçна пач хупиччен?
Хăв ăс панă ăру хăвалать хыç енчен,
Ан кулян, шутласа та тухаймăн.
Юлашки çулна эп ăсататăп сана.
Эс мана сив сăмах каламанччĕ.
Витнĕ йывăр тăпру çăмăл пултăр кăна...
Çăмăл мар çухату! Чун хурланчĕ.

Василий МАКСИМОВ.

Поэма

Паттăрлăх халапĕ

ХАМĂН ВĔРЕНЕКЕНĔМЕ РАÇÇЕЙ ГЕРОЙНЕ ЕВГЕНИЙ БОРИСОВА ХАЛАЛЛАТĂП

(Малалли. Пуçл. 101 №).

* * *

Çырă çӳçлĕ, кăвак куçлă
Чăн асли виç ывăлтан
Пулнă амăшĕн тĕрекĕ.
Ашшĕ аслийĕ – чăвашран.
Ашшĕ, Герман, ĕмĕтленнĕ
Пăхаттир тума унран:
"Хальлĕхе кăшт имшеркке те
Ачи пултăр пăшатан".
Ĕмĕтленнĕ ĕмĕт тулнă:
Женя паттăр пулса тăнă.
Çакна ашшĕ çеç курман,
Савăнма Турри çырман.
Такамсенĕн хура пулчĕ,
Такам татрĕ пурнăçне.
Ӳстерсе çын тăваймарĕ
Хăйсен виçĕ ывăлне.

Женя вун виççе пуссаччĕ –
Питĕ пысăк çухату.
Чунĕ-чĕрийĕнче пушахчĕ,
Вĕççĕр-хĕрсĕр ырату.
Мăн çынла вăл шухăшларĕ:
"Чĕррисен пурăнмаллах.
Амăшне халь питĕ йывăр,
Ун тĕрекĕ пулмаллах".
Çирĕпленчĕ, тĕреклĕнчĕ,
Пуçне суранĕ те сиплĕнчĕ.
Çу каçа ялта чупса
Ял сăнлех вăл пулса тăчĕ.
"Хула пурнăç çăмăл мар,
Кукамăпа кукаç çук мар," –
Пуçра шухăш тĕвĕленчĕ,
Малашне ялта тĕпленчĕ.
Тăрăшса ăс-тăн вăл пухрĕ,
Çĕнĕ тус-юлташ час тупрĕ.
Катăкуй, Сарчак, Турхан,
Шетмĕпуç – пурте тăван.
Куракасен ратти хиврĕ,
Харсăр йыш ĕçре сĕрĕ.
Пуриссен те пур вăй-халь,
Тĕлĕнет пур Опрыскъяль.
"Пул ĕçчен эс, тӳрĕ чунлă
Куç ан хыв сыннăн мулне", –
Георгипеле Клати
Вĕрентеç "кĕçĕн улне".
Женя йăлтăша хывать,
Аслисем маттур, курать:
Тарпа пухăннă тупра –
Ыр ята ялан упра.

* * *

Акă, салтак ячĕ тухрĕ.
Осети çĕрĕ çинчечĕ.
Тасатма Чечен çĕрне
Хушу пулчĕ: "Сирмелле!"
Бамут, Бамут... "Боевик"
Танка сирпĕтрĕ вăр-вар.
Чăл-пар ывтăнчĕ салтак,
Кам ăçта, вăрман та вар.
Гатикоевпала Гусев
Вырăссем таçтарахра.
Хĕрлĕ Чутайсем Пузыркин,
Сĕнтĕрвăрри каччи Димитриев
Таçтарах – Женя пĕлмерĕ.

"Акă, хып-ха, чăт, тăшман,
Чунпала эпир йăшман!
Сан тарçу-тĕрçӳ пулма
Çĕр çине эп çуралман!"
Ак куна саспах каларĕ
Хăйне парăнма ыйтсан:
Кирлĕ мар мана сан сан!" –
Кăшкăрчĕ альт баспалан.
Шухăш вĕçрĕ пуçĕнче:
"Цинк тупăкпала кăна
Таврăнас марччĕ киле.
Чăтас çук анне чĕри,
Ăна кирлĕ – эп чĕрри!
Аттем вилчĕ – ку пĕрре,
Эп хăратнăччĕ тепре..."

Асне илчĕ:
Тултарсаччĕ çеç вун тваттă
Пулчĕ пурнăç пĕринче
Пуш уйăхĕн вĕçĕнче
Йĕп вĕç йĕрĕ пек çинçе.
Муркаша тухса кайсаччĕ,
Курмаллаччĕ тухтăра.
Çил-тăман асса кайсаччĕ,
Çук, пулмарĕ ку ырра.
Тӳрĕрен çул çук. Тавран
Тухрĕçчĕ автобуспа.
Явăш тĕлĕнче...
Чун сӳлетрĕ пур тавран –
Чăтасах пулать, тĕнче!
Çич çынна кайса пытарчĕç
Шетмĕпуç тăрăхĕнче.
Пульница кайса вырттарчĕç,
Сыватайрĕç темĕнчен.
"Ачсене тур класра ывтнă
Автобус алăкĕнчен,
Пурăнас кун-çулĕ пулнă!" –
Сăмахларĕç темĕнчен.
Виçĕ ачаран пĕрийĕ Женя
Пулнăччĕ те çавăн чух.

* * *

"Пурăнас кун-çулăм пур-мĕн,"-
Шухăш вĕçрĕ.
Пĕчĕ те – лектерчĕ: "Чух!"
Тăшмансем хупланчĕç пуль,
Тăпăнас йĕрри те çук –
Ĕмĕçсем путланчĕç пуль!
"Пуля тăшмана вĕлерчĕ?!
Шел... Килĕнче кĕтетчĕç пулĕ
Ашшĕ-амăшĕ, ачи?"–
Кăмăлне çемçетрĕ ячĕ
Чăваш енĕн тӳр ачи.
Кĕç çилли кăран хăпарчĕ:
"Кăмăла – йӳле? Çук урăхран,
Килелле сывă çитмешкĕн
Тухмалла-ха ункăран..."
Вăрçă – ик вĕçлĕ туя:
Пурнăç – вилĕм, вилĕм – пурнăç,
Тĕп тумастăн тăшмана –
Тухăмрах хăвна тĕп тăвĕç.

* * *

Чеченсен чĕлхи чечен,
Чеченсен чĕри ĕлккен.
Чечен халăх ют çĕре
Хапсăнман-мĕн ĕлĕкрен.
Йăхне куç пекех упранă,
Тулăх пулăхлă çĕрне.
Хураха хĕçпе тĕпленĕ,
Сăпкаран улне-хĕрне
Çĕршывне савма пилленĕ.
Чеченсем чунпа кăра,
Хăйшĕн хăй тăраççĕ кар.
Юншăн юн тени ют мар,
Чеченсем чăваш пек мар.
Чечен халăхĕн мухтавлă
Йăхĕ-тăхăмĕ пирки
Çук, пулман нихçан та шавлă,
Халĕ çукка ним йĕрки.
Халь тесен кашни пĕлет,
Чеченсен –чĕр кĕмĕл нефть.
Алли пыран алтăрпа
Йăкăртасшăн, ав, ăна.
Чеченсем мар айăпли:
Мула сутăннă чунсем
Вăрçă вучахне чаваççĕ,
Кăварне таçтас сапаççĕ.

Кĕске кăна шинель, кĕмĕл тӳме
Юр ан ӳктĕр,тăванăмçăм, ун çине,
Ăçта çӳресен те лайăх çӳрер,
Хуйхă та ан ӳктĕр пуç çине,
Кĕççе те ан çĕлентĕр пит çине.
Чĕнтĕрлĕ те кĕпер, юман кашта
Çĕр ут каçса кайсан та авăнмĕ.
Çамрăкас та пуçăм, çепĕç чунăм
Çич ют аллине те хур пулмĕ.
Тавай тарăн шыва чăмар-и,
Сывлăшпала çавăрăнса тухар-и,
Кĕске кăна куна, вăрăм ĕмĕре
Ят ямасăр тасан пурнар-и ?
Вĕренекенĕм!
Эс тин çеç ачаччĕ, ар çын пулнă.
Çăну-кусу, утту йăлт уйрăхла,
Ăсу-пуçу та, шухăшу та –
Пурнăç çине пăхатăн арçынла:
Тăван çĕршыв шăпи-çке аллунта.

Ирина САРЧАК.
(Малалли пулать).

Официально

ЧУВАШСКАЯ РЕСПУБЛИКА
Моргаушское районное Собрание депутатов
РЕШЕНИЕ

30.11.2007 г. № С-22/7
село Моргауши

О внесении изменений в решение Моргаушского районного Собрания депутатов от 30 июня 2005 г. №С-29/6

В соответствии со ст.4 Федерального закона 21.12.2001г. №178-ФЗ "О приватизации государственного и муниципального имущества", ст. 51 Федерального закона Российской Федерации от 06.10.2007 г. №131-ФЗ "Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации", ст. 50 Устава Моргаушского района Чувашской Республики Моргаушское районное Собрание депутатов **решило:**

1. Внести в решение Моргаушского районного Собрания депутатов от 30 июня 2005 г. №С-29/6 "О прогнозном плане (программе) приватизации муниципального имущества Моргаушского района на2005 год и основных направлениях приватизации муниципального имущества до 2007 г." следующие изменения:

1.1 В преамбуле решения Моргаушского районного Собрания депутатов от 29.06.2007 №с-19/8 "О внесении изменений в решение Моргаушского районного Собрания депутатов от 30 июня 2005 г. №с-29/6 "О прогнозном плане (программе) приватизации муниципального имущества Моргаушского района на 2005 год и основных направлениях приватизации муниципального имущества до 2007 г." слова "ст.52 Федерального закона от 28 августа 1995 г. №154-ФЗ" заменить словами "ст. 51 Федерального закона Российской Федерации от 06.10.2007 г. №131-ФЗ".

1.2 Пункт 2.2 раздела II дополнить подпунктами 8-9 следующего содержания:

8	Помещение № 1, расположенное на первом этаже нежилого одноэтажного бревенчатого здания (литер А)	Чувашская Республика, Моргаушский район, Ильинское сельское поселение, д. Апчары, ул. Центральная, д. 36	50,3	48478,59	0	01.01.1926 г.	1	30 59	Бревенчатое	4 квартал 2007 г.
9	Помещение № 2, расположенное на первом этаже нежилого одноэтажного бревенчатого здания	Чувашская Республика, Моргаушский район, Ильинское сельское поселение, д. Апчары, ул. Центральная, д. 36	74,1	71416,77	0	01.01.1926 г.	1	30 60	Бревенчатое	4 квартал 2007 г.

2. Настоящее решение вступает в силу с момента опубликования в районной газете "Çĕнтерӳ ялавĕ".

3. Контроль за исполнением настоящего решения вложить на постоянную комиссию Моргаушского районного Собрания депутатов по бюджету, финансам, экономической деятельности, налогам и сборам и отдел имущественных и земельных отношений администрации района.

Глава Моргаушского района Ю.А. ИВАНОВ.